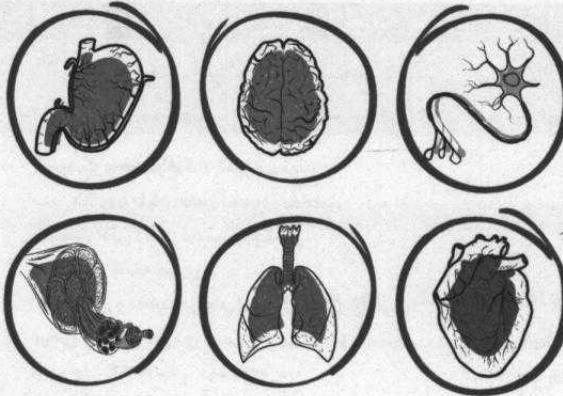

۱۴۴۰۷۴۹

د. بلیغ. پاری چنے
د. یونادل. کا۔ سینیل
ج. کاچ ویلمور

فیزیولوژی ورزشی و فعالیت بدنی

دکتر عباسعلی گائینه

استاد دانشگاه تهران

دکتر محمد رضا اسد

دانشیار فیزیولوژی ورزشی دانشگاه پیام نور

فرح حدادی

فیزیولوژی ورزشی و فعالیت بدنی (جلد ا)

تألیف: دبلیو. لاری کنی، جک اچ. ویلمور، دیوید ال. کاستیل
ترجمه: دکتر عباسعلی گائینی، دکتر محمدرضا اسد، فرح حدادی

بنیاد ملی
علوم پژوهشی و تحقیقات

سپریست واحد گرافیک / المیرا میرموسوی
مدیر هنری و طراح جلد / محمود رضا طبیفی
ویراستار ادبی / دکتر منصور مامعلیپور

صفحه‌آرای / راضیه امیری

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ / محمد حتمی رازیقی
فروش و پخش / مهدی حتمی رازیقی
چاپ اول ۱۳۹۳ / چاپ دوم ۱۳۹۷
شمارگان / ۵۰۰ نسخه

قیمت / ۵۴۹۰۰ ریال

عنوان: کنی، دبلیو. لاری، ۱۹۵۷ - م. Kenney, W. Larry.
عنوان و نام پدیدآور: فیزیولوژی ورزشی و فعالیت بدنی دبلیولاری کنی، جک اچ. ویلمور، دیوید ال. کاستیل مترجم عباس گائینی، محمدرضا اسد، فرح حدادی.

وضعیت: اولین - اولین
مشخصات: شهر: تهران، بیت تخصصی انتشاراتی حتمی و شرکایران، ۱۳۹۸
مشخصات امضا: نام: مصطفی احمدی، مصطفی احمدی، جدول، تعداد: ۲۲، سایز: ۱۳۹ × ۲۲ سس،
شابک: چ: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۰۵-۸۷۸-۱۷۸-۷۷؛ ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۰۵-۸۷۸-۱۷۸-۷۷
و ضعیفه فهرست تو: فیضی
پاداشت: چاپ سوم.

موضوع: تمرین‌های ورزشی جنبه‌های فیزیولوژیکی
موضوع: Biological aspects
موضوع: ورزش - جنبه‌های فیزیولوژیکی
Spor. - Physiological aspects
موضوع: آزادگی جسمانی
موضوع: Physical fitness

شناسه افزوده: ویلمور، جک، ۱۹۳۸ - م. V'omore, Jack H.
شناسه افزوده: کاستیل، دیوید ل. Costill, David L
شناسه افزوده: گائینی، عباسعلی، ۱۳۳۶ - م. مترجم
شناسه افزوده: اسد، محمدرضا، ۱۳۵۵ - م. مترجم
شناسه افزوده: حدادی، فرح، ۱۳۵۵ - م. مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۸/۰۹/۰۶
رده بندی دیوبی: ۶۱۲/۰۴۴
شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۴۷۹۴۷

فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید
(اردیبهشت)، بیش شهرزاد، پلاک ۱

مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و
اردیبهشت، جنب بانک صادرات ساختمان ۱۳۶۰، طبقه پنجم، واحد ۲۳
۶۶۴۰۳۱۶۲ | ۶۶۴۰۳۱۶۲

توجه: به موجب ماده ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفات و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ کلیه حقوق
این کتاب برای انتشارات حتمی محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق استفاده از آن را
ندارد و متخلفین به موجب این قانون تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست

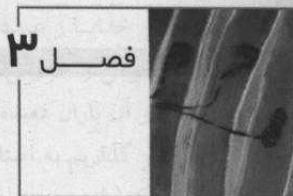
بخش ۱ عضله در فعالیت ورزشی

۱۰	ساختار و عملکرد عضله‌ی فعال
۱۵	آناتومی عملکردی عضله‌ی اسکلتی
۱۳	تارچه‌ها
۱۵	انقباض تار عضله
۱۹	عضله‌ی اسکلتی و فعالیت ورزشی

۲۰	سوخت مورد نیاز فعالیت ورزشی: بیو انرژی
۳۰	و سوخت و ساز عضله
۳۲	سوپرستراهمای انرژی
۳۴	کنترل سرعت انرژی تولیدی
۳۶	ذ. بره شدن انرژی: فسفات پر انرژی
۳۷	دستگاه‌های انرژی اصلی
۴۶	ظ. بیت اک. ایشی عضله

۴۹	کنترل هرمونی عضله: عال
۴۹	ساختار و عضله: دستگاه عصبی
۵۸	دستگاه عصبی: مری
۶۱	دستگاه عصبی: محیه
۶۴	یکپارچگی: حسی- حرکتی

۷۱	کنترل هورمونی فعالیت ورزشی
۷۱	دستگاه غدد درون ریز
۷۲	هورمون‌ها
۷۶	مرور غدد درون ریز و هورمون‌های آن‌ها
۷۹	تنظیم هورمونی سوخت و ساز هنگام فعالیت ورزشی
۸۵	تنظیم هورمونی مایعات و الکتروولیت‌ها هنگام فعالیت ورزشی

۹۱	انرژی هزینه‌ای و خستگی
۹۱	سنجهش انرژی هزینه‌ای
۹۸	انرژی هزینه در شرایط استراحتی و هنگام فعالیت ورزشی
۱۰۸	خستگی و دلایل آن

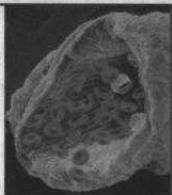
بخش ۲ عملکرد قلب- عروقی و تنفس

۱۱۸
۱۱۹
۱۲۲
۱۲۷
۱۳۰
۱۳۶

دستگاه قلبی- عروقی و کنترل آن

قلب

فصل ۶

۱۴۰
۱۴۵
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۹
۱۵۲
۱۵۴

دستگاه تنفسی و تنظیم آن

تهویه‌ی ریوی

فصل ۷

۱۵۸
۱۵۸
۱۷۳

باسخ‌های قلبی- تنفسی به فعالیت ورزشی شدید

پاسخ‌های قلبی- عروقی به فعالیت ورزشی شدید

فصل ۸

۱۸۴
۱۸۴
۱۸۷
۱۸۹
۱۹۵

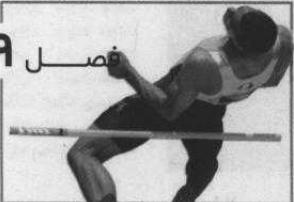
بخش ۳ تمرینات حالت ورزشی

۲۰۱
۲۰۱
۲۰۲
۲۱۱
۲۱۷

اصول تمرین فعالیت ورزشی

واژه‌شناسی

فصل ۹

۲۲۰
۲۲۱
۲۳۷

سازگاری‌های ناشی از تمرین مقاومتی

تمرین مقاومتی و افزایش آمادگی عضلانی

فصل ۱۰

۲۰۳

سازگاری‌ها با تمرینات هوایی و بی‌هوایی

سازگاری‌ها با تمرین هوایی

فصل ۱۱

آنژیمهای اکسایشی

پیشگفتار

لحظاتی است که غروب شنبه ۹۷/۱۲/۲۵ را پشت سر گذاشته‌ایم و آینه‌های ستی استقبال از بهار و گرامی داشتن سال جدید، شهر و کشور را فرا گرفته است. بساط عیش و نوش، فصل گل و سنبل را نوید می‌دهد و به قول سعدی شیرین سخن:

جهان جوان شد و یاران به عیش بنشستند
در خست غنچه برآورد و بلبان مستند
بساط سبزه لگدکوب شد به پای نشاط
بساط سبزه لگدکوب شد به پای نشاط
واگر آدمی، بر اثر فرا رسیدن این روزها چهچه بلبل و شیوه اسبان و نغمه‌های شیرین را نمی‌چشد و دست
نقاش چیره دست را در هشت و دمن نمی‌بیند، نقشی است بر دیوار:

هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار
این ه نقش حجب بر در و دیوار وجود
و البته، هنر زمان آن نسیده است که دانه‌ها، سینه خاک را بشکافند و رقص کنان در هر کوی و بزن عروس
لاله شوند، و این همه یات ام د که اگر چشم نبیند و اگر گوش نشنوند، باید متظر بماند تا پرستوهای بال گشا
از سعدی اجل برایشان. یند:

باش تا خیمه زند دولت نیسان و آیار
این هنوز اول آزار جه ن ا و رامه
نخل بندان قضا و قدر شیرین کار
بندهای رطب از نخل سرو آ برند
فهم حیران شود از حقه یاقوت انار
عقل عاجز شود از خوشه زرین ه ب
شکر انعام تو هرگز نکند شکرگذار
نعمت بار خدایا ز عدد بیرون ام
و این همه جوش و خروش، و آن همه نفس و دار، و بیش از همه باد سحر کاهی و نسیم زلف یار و از آن
سو سرو چمان و آن یاران دمیده بر نهالان چمن و ان باغ و به مه مست از آوای هزار همه پرنیان هفت زنگاند
در کوهسار و سر گذاریم به آستانش و با حضرت مولانا به ا:

نه ن - صر باشد، ز راه جان بگریزد
چه نقش‌ها که بیازد، چه حیله‌ها که بسازد!
در آب چه در آب، به آسمان بگریزد
در آسمان بجوبی، چو مه در آب بتاید
چو در مکان بجوی، نشان دهد به مکانات
زلامکاش بجوبی، نشان دهد به مکانات
یقین بدان که یقین، ز گمان بگریزد
چو تیر می‌برود از کمان، چو مرغ گمانات
که آن نگار لطیم ام، و آن بگریزد
از این و آن بگریزم، ز ترس، نی ز ملوی
و حال، که مستان است از نسیم باد و بهار، رخ گلگون کرده‌اند و نفسی را با عندلیان به خوشی می‌گذارند،
فیض ابر بهاری از راه می‌رسد و توبه‌جویان و توبه‌شکنان را ندا همی دهد:

سخن اهل دل است این و به جان بنیوشیم
دوستان وقت گل آن به که به عشرت کوشیم
چاره آن است که سجاده به می‌بفروشیم
نیست در کس کرم وقت طرب می‌گذرد
نازینی که به رویش می‌گلگون نوشیم
خوش هوایی است فرح بخش خدایا بفرست
و اما اینک در این آستانه بهار ۱۳۹۸، باده (کتاب) دیگری به باده نوشان (خواندنگان) علوم ورزشی تقدیم
می‌شود تا دفتری دیگری باشد در نو بهار علم و صفحه‌های شکراندود آن عنبرافشانی کند و جان‌های تشنهای را
که جز گل مصروفی ندارند، به وجود آورد، که اگر نیک نظر کنیم در این آثار نیز صد گنج نهفته است که هوا
فرح بخش را به جان‌های حقیقت جو هدیه می‌کند.

کتاب Physiology of sport and Exercise -six Edition که خود توسط موسی دمانی در حوزه‌ی معرفتی و دانشی علوم ورزشی نگاشته است، گریبان می‌گشاید و در دامن گلستان و بوستان «علم» بر چمن حسن می‌افزاید. تشنگان معارف علمی در این حوزه سپاسگزار «دبليو. لاري کنی - جک اچ. ويلمور - و ديويد ال. کاستيل» اند که بر شاخص‌ساز تربیت بدنی و علوم ورزشی، شکوفه جدیدی بنشاندند که قوس و قزح‌های الوانی دارد و کیمیای نادری است در این دولت سرای علم که خود ریشه در عنصر دیگری دارد، می‌س (عشق):

مشهور آمد این که می‌س از کیمیا زر می‌شود   این کیمیای نادره است می‌س را کیمیا چیره دستی آنها در تولید آثار، خود مهوشی است در این سرای انگلین که همه فصل‌های آن ستاره‌هایی اند که در دل‌های مشتاق علم (به ویژه علوم ورزشی) طرب می‌کارند. و از دیگر ویژگی این کتاب که اکنون مجله اول آن به شما تدبیم می‌شود - یکی آن است که ساده و روان است و بیش از آنکه سخن اهل علم باشد، سخن اهل دا ست که بر دل‌ها می‌نشیند.

کتاب ۵ بخ و ۲۲ فصل دارد که جامعیت آن ارمغانی است که هر کدام کلید در بااغی اند و با ورود به هر بااغ، گلستانی آیسته ییده بُر د که:

(۱) با تصاویر زیبا، ندیش، مت: کتاب را به زیبایی می‌آراید و فهم آن را آسان.

(۲) پس از هر چند پاراگراف، اگه ناندن جعبه‌هایی با عنوان «مرور مطالب» نکاتی را که باید بیشتر با آنها آشنا شد، بر جسته می‌سازد.

(۳) و باز هم در لایلای متن، بره مهتر، موسوعات در ساختارهای کوتاهی به نام «نکته»، موضوع مورد بحث را به نوعی بازآرایی می‌کند تا ذهن خواننده این ابه جذاب‌ترین موضوعات هر بااغ (فصل) جلب کند.

(۴) و اما در پایان هر فصل:

(۱-۴) ابتدا چکیده‌ای مختصر ارائه شده است که بخست، پروری کوتاه بر فصل دارد و حداقل در یک خط در پایان آنچه را در فصل بعد به بحث گذاشته می‌شود، هرف می‌کند.

(۲-۴) آنگاه، واژه‌های کلیدی را معرفی می‌کند که در نو خواه داشت معارفی است پویا. خوانندگان را متنذکر می‌شون از آنجایی که کتاب به گونه‌ای عراحت می‌سده است تا حداکثر بهره از آن می‌سرشود، در ترجمه نیز دخل و تصرف‌هایی انجام شد تا روانی متن برای خواننده از این بالاترین میزان خود برسد. بنابراین، مقدمه کتاب که شماره فصل هم بدان اختصاص نیافته است با عنوان «هدمات فیزیولوژی فعالیت ورزشی و ورزش» ترجمه نشد. این مقدمه، سیری است بر شکل‌گیری و تاریخ پریوازی حالت ورزشی. و اگر خواننده شوق دارد تا در این باره مطالبی بداند، او را ارجاع می‌دهم به فصل اول ساب «فیزیولوژی ورزشی پیشرفت» - جلد اول که از سوی سازمان سمت انتشار یافته است.

یادآوری می‌شود کتاب در دو مجلد تنظیم و چاپ می‌شود. هر یک حاوی ۱۱ فصل از کتاب قطوری اند که گنجاندن همه آنها در یک مجلد، کار ترجمه، عرصه و تولید آن را زمانبر می‌کرد. برای دسترسی سریع تر خوانندگان به متن ترجمه، این کار به صواب بود که انجام شد. اکنون، شما مجلد اول را در دست دارید و مجلد دوم، انشالله در آینده نزدیک.

و اما، آماده سازی ترجمه این کتاب کار سختی بود که با امید به مؤثر واقع شدن و استقبال دانش پژوهان و دانشجویان، این دشواری تحمل شد. معادل‌سازی‌های جدیدی در متن ترجمه فارسی ارائه شده است

که امیدوارم خواننده را به سختی نیندازد. جز لطف بی حد و اشتیاق خوانندگان، انگیزه‌ای نمی‌تواند سختی آماده‌سازی متن را توجیه کند و این لطف را من در عین خامشی شنیده‌ام:

چندان سخن شنیدم، اما دو لب ندیدم
من بر دریجه دل بس گوش جان نهادم
و اما به رسم دیرین در پایان پیش گفتارهايم، و در آستانه بهار دل انگير، باز هم سخن از شهد و شکر می‌گويم،
شهیدان، که جان جان بودند و آشيانه بلند. حجاب‌ها را دريدند تا جمال حق را نظاره شوند. آنها عيش و طرب خود را بر کوپيدن بر در جانان ديدند و براستي مصدق اين سروده‌اند:

گفت يارش كيستي اي معتمد
بر چنيين خانى مقام خام نیست
کى پر زد کى وارهاند از نفاق
در فراق دوست بسوزيد از شرر
باز گرد خانه انباز گشت
تا بنجاهد بسى ادب لفظي ز لب
گفت بر در هم توبي اي دلستان
نيست گنجابي دومن را در سرا

آنها عارف‌ترین عارف‌ها بودند، نه در کنج خانقاه و در ذيل شمع‌های نیم سوخته، می‌کوشیدند پرده‌های نيلگون را ببینند. آنها آنچه را که اين عارفان در صد ساله‌اي می‌جويند، به يکباره با شمع وجود خود يافتند و عارفان را که خود طعنه به زاهدان در طول تاریخ زده‌اند، پيش را شدند و ندا دادند:

ای عاشقان! ای عاشقان! هنگام کوچ است از بهـ در گوش جاتم می‌رسد، طبل رحیل از آسمان
و نور شدند و به نور پيوستند. ای عارفان بر حق، از خدایتاز بخواهید در اين خلوت سرا را سختی به نفسی-
برما بگشاید تا ما نیز از ریح عشق شما، چهره‌ای گلگون کنیم. من

آن يكى آمد در ياري بـ زـ دـ
گفت من، گفتـش بـ رو هـنـگـامـ نـيـستـ
خام رـا جـزـ هـشـ هـجـرـ وـ فـرـاقـ
رفـتـ آـنـ مـ بـيـنـ وـ سـالـيـ درـ سـفـرـ
پـختـهـ شـدـ آـنـ سـوـخـتـهـ بـسـ باـزـ گـشتـ
حلـقهـ زـدـ بـرـ دـ بهـ صـدـ آـنـ سـ وـ اـدـبـ
بانـگـ زـدـ يـارـسـ؟ـ بـرـدـ آـيـستـ آـنـ
گـفتـ اـكـنـونـ چـونـ ،ـ آـيـ منـ دـ آـ

عباسعلی گائینی
دانشگاه تهران
۹۷/۱۲/۲۵